

CZESŁAW PAWEŁ KŁAK

Zakres przedmiotowy i podmiotowy ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki (na przykładzie skargi na przewlekłość postępowania karnego)

Streszczenie

Autor przedstawia w artykule zakres przedmiotowy i podmiotowy ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki, jak również problematykę stron postępowania zainicjowanego wniesieniem skargi na przewlekłość. Zdaniem Autora zakres przedmiotowy ustawy reguluje nie tylko jej art. 1, ale wynika on również z treści art. 3 ustawy. Skoro bowiem ustawodawca wskazał, w jakich postępowaniach uprawniony podmiot może wnieść skargę na przewlekłość, to tym samym przesądził, jaki jest zakres przedmiotowy ustawy – w innych postępowaniach skarga wniesiona być nie może (jej wniesienie jest niedopuszczalne). Autor analizując zakres przedmiotowy ustawy o skardze twierdzi, że znajduje ona wyłącznie zastosowanie do postępowania co do istoty sporawy, poza jej zakresem są więc postępowania incydentalne (wpadkowe). Zdaniem Autora uprawnionym do wniesienia skargi jest każdy podmiot, który został wyraźnie wymieniony w art. 3 ustawy i spełnia cechy wymagane przez ten przepis. Jest nim więc także prokurator (oskarżyciel publiczny), bowiem jest on stroną postępowania karnego i z tego tytułu przysługuje mu uprawnienie do wniesienia skargi na przewlekłość. Prokurator nie realizuje wprawdzie „prawa do sądu”, jest jednak podmiotem, który zobowiązany jest do stania na straży praworządności i z tego tytułu uznawany jest za stronę postępowania ze wszystkimi skutkami z tego faktu płynącymi.

Autor analizuje również problematykę stron postępowania zainicjowanego wniesieniem skargi na przewlekłość postępowania. Zdaniem Autora w tym postępowaniu występują dwie strony: czynna – skarżący, a więc podmiot, który wniósł skargę na przewlekłość, oraz bierna – Skarb Państwa, reprezentowany przez prezesa tego sądu, którego działanie lub bezczynność według twierdzeń skarżącego spowodowało przewlekłość postępowania lub przez prezesa sądu, przy którym działa komornik sądowy albo przez prokuratora przełożonego nad prokurem prowadzącym lub nadzorującym postępowanie. Inne podmioty w postępowaniu zainicjowanym wniesieniem skargi na przewlekłość nie występują, bo ustanowiona o skardze takiej możliwości nie przewiduje.

The Personal and Objective Scope of the Act of 17 June 2004 on the Complaint against the Breach of Party's Right to Examine the Case Without Unjustified Delay.

Summary

The author discusses the personal and objective scope of the Act of 17 June 2004 on the complaint against the breach of party's right to examine the case in preparatory proceedings conducted or supervised by the prosecutor and the court proceedings without unjustified delay, as well as the problem of parties to the proceedings initiated by lodging a complaint against a delay. In the author's opinion, the objective scope of the act is regulated not only in its Article 1, but it also follows from Article 3 therein. Since the legislator indicated in which proceedings an entitled person may file a complaint against the excessive duration of the

proceedings, it determined the objective scope of the act: the complaint may not be filed in other proceedings (its filing is not permissible). When analysing the objective scope of the act of 17 June 2004, the author concluded that it is only applicable to the proceedings on substantive measures, thus incidental proceedings are beyond its scope (incidental question). The author purports that such a person is entitled to file a complaint who is explicitly mentioned in Article 3 of the act and complies with the criteria required by this regulation. Prosecutor is one of them (public prosecutor), as he or she is a party to criminal proceedings and, for this reason, is authorized to complain against excessive duration. Although the prosecutor does not exercise the "right to trial", but it is an entity obliged to uphold the rule of law; in this respect, the prosecutor is considered to be a party to the proceedings with all the ensuing consequences.

The author also looks into the problem of parties to the proceedings initiated by the complaint against excessive duration. According to the author, there are two parties to these proceedings: active - the complainant, and therefore the person who has filed a complaint against the excessive length of the proceedings, and passive - the State Treasury, represented by the president of the court, whose action or inaction, as claimed by the complainant, has caused the proceedings to be delayed, or by the president of the court liaising with a bailiff, or the prosecutor superior to the prosecutor supervising or instituting the proceedings. There are no other persons in the proceedings initiated by the complaint against excessive duration, since the act of 17 June 2004 does not provide for it.

Объективная и субъективная сферы закона от 17 июня 2004 г. о жалобе на нарушение права стороны на рассмотрение дела без обоснованной просрочки

Резюме

В статье автор представляет объективную и субъективную сферы закона от 17 июня 2004 г. о жалобе на нарушении права стороны на рассмотрение дела в подготовительном расследовании, которое ведет или контролирует прокурор, и судопроизводстве без обоснованной просрочки, а также проблематику сторон процесса, который был начат после внесения жалобы на затягивание. По мнению автора, объективную сферу закона регулирует не только его ст. 1, но она также следует из ст. 3 закона. Поскольку законодатель указал, в каких процессах уполномоченный субъект может подать жалобу на затягивание, то он тем самым предопределил объективную сферу закона – в других процессах жалоба внесена быть не может (ее внесение непозволительно). Анализируя объективную сферу закона от 17 июня 2004 г., автор утверждает, что она применима только по отношению к сути дела, и вне ее сферы находятся не имеющие прямого отношения к делу процессы (побочные). По мнению автора, уполномоченным к внесению жалобы является каждый субъект, который был чётко определен в ст. 3 закона и отвечает требованиям этого положения. Среди таких субъектов есть также и прокурор (государственный обвинитель), поскольку он является стороной уголовного судопроизводства, и по этому поводу ему предоставляется право на подачу жалобы на затягивание. Хотя прокурор не преследует "право на суд", однако является субъектом, который обязан отстаивать законность, и поэтому признается за одну из сторон процесса со всеми вытекающими из этого факта следствиями.

Автор также анализирует проблематику сторон процесса, который был начат после внесения жалобы на затягивание. По мнению автора, в этом процессе выступают две

стороны: активная – заявитель, и, следовательно, субъект, который внес жалобу на просрочку, и пассивная – Государственная Казна, репрезентируемая председателем этого суда, чьи действия или бездействие, по утверждению заявителя, повлекли за собой затягивание судебного процесса, или председателем суда, при котором действует судебный пристав-исполнитель, или вышестоящим прокурором над прокурором, ведущим или контролирующим судебный процесс. Другие субъекты в процессе, который был начат после внесения жалобы на затягивания, не выступают, так как закон от 17 июня 2004 г. не предусматривает такой возможности.